
FAKTA OM UDVIKLINGEN I KRIMINALFORSORGEN

Dette notat samler forskellige fakta om udviklingen i Kriminalforsorgen.

SENESTE NYT – JUNI 2013 – ER:

- Belægget er fortsat højt i Kriminalforsorgen. Det ligger på 96,1 procent i årets første fire måneder.
- Belægget er højest i arresthusene på Sjælland og i de åbne fængsler.
- Strafmassen – det samlede antal måneder som domstolene idømmer – stiger kraftigt. Det tyder på, at der kommer yderligere pres på Kriminalforsorgens institutioner.
- Antallet af varetægtsfængslede falder, men er stadig langt højere i forhold til tidligere.
- Sygefraværet blandt fængselsbetjente falder, primært blandt langtidssyge. Niveauet er dog dobbelt så højt i forhold til statens øvrige medarbejdere.
- Antallet af nedslidte fængselsbetjente er meget højt. Niveauet er fire gange højere i forhold til gennemsnittet på arbejdsmarkedet.

Dette notat bygger – med mindre andet er angivet – på oplysninger fra Kriminalforsorgen.

Belægget ligger på
96 procent

BELÆGGET FALDER

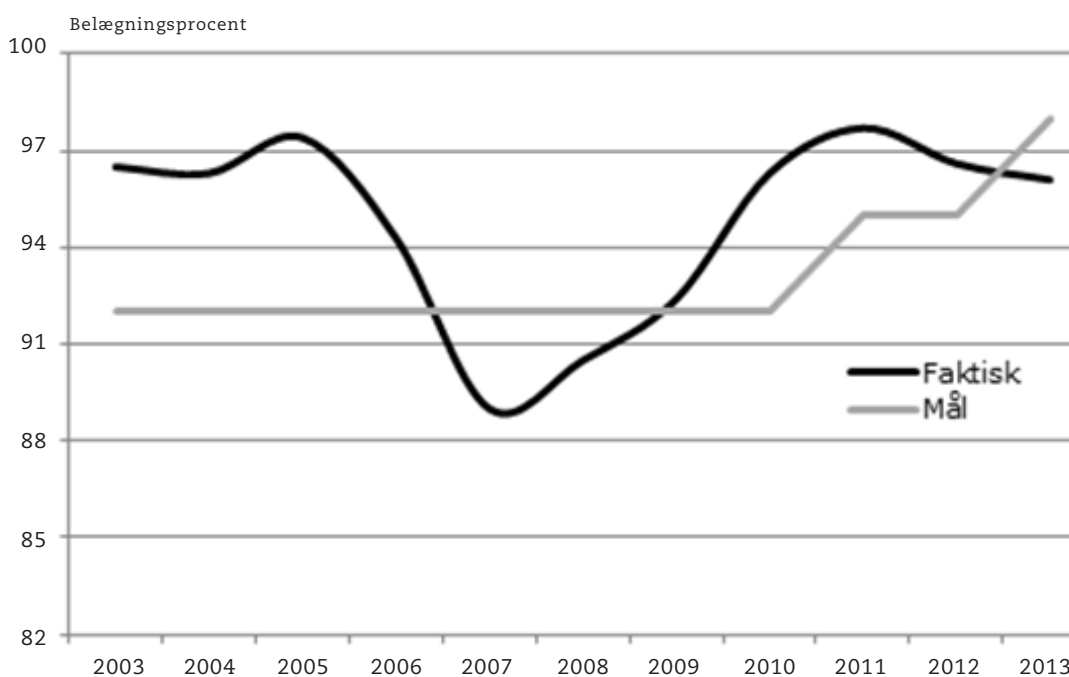
Belægget er et udtryk for, hvor mange af Kriminalforsorgens pladser der bliver udnyttet.

Den gennemsnitlige belægningsprocent i fængsler og arresthuse ligger i årets første fire måneder på 96,1 procent. Der er tale om et fald i forhold til 2012, hvor belægget lå på 98,2 procent i samme periode.

I den politiske aftale for Kriminalforsorgen i 2013-2016 blev det aftalt, at kapacitetsudnyttelsen gradvist skal falde fra 98 procent til 94 procent i 2016. Denne målsætning bliver foreløbigt indfriet.

Landsgennemsnittet på 96,1 procent dækker over store variationer. I foråret er der store kapacitetsproblemer i de sjællandske arresthuse. I uge 19 lå belægget eksempelvis på 100,3 procent i arresthusene på Sjælland.

FIGUR 1. SÅ FYLDTE ER FÆNGSLERNE

Note: Den gennemsnitlige belægningsprocent i Kriminalforsorgen.
Tallet for 2013 er opgjort for perioden 1. januar til 30. april 2013.

Tæt på 100 procent i åbne fængsler

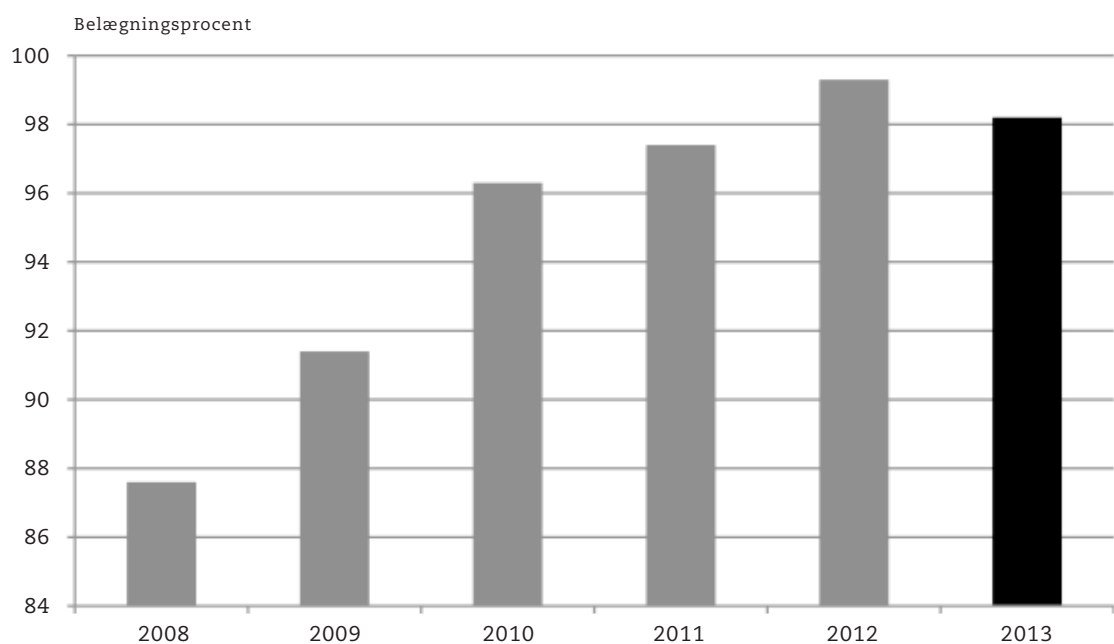
ÅBNE FÆNGSLER ER STADIG OVERFYLDTE

Et af de steder, hvor der er kapacitetsproblemer, er i de åbne fængsler.

Den gennemsnitlige belægningsprocent i landets otte åbne fængsler ligger i årets første fire måneder på 98,2 procent.

Belægget er blandt andet højt, fordi Kriminalforsorgen forsøger at skabe bedre plads i arresthuse og lukkede fængsler. Derfor har man konverteret åbne pladser til lukkede pladser.

FIGUR 2. BELÆG I ÅBNE FÆNGSLER

*Note: Den gennemsnitlige belægningsprocent i landets åbne fængsler.
Tallet for 2013 er opgjort for perioden 1. januar til 30. april 2013.*

Domstolene har haft travlt i årets begyndelse

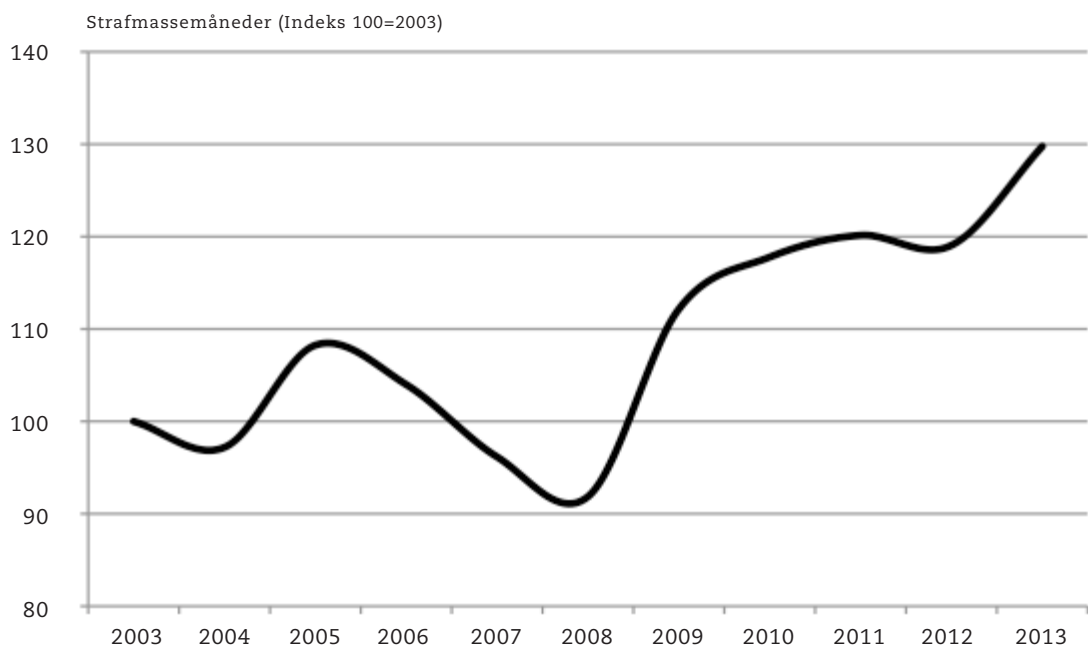
STRAFMASSEN STIGER MARKANT

Strafmassen er et udtryk for, hvor mange måneders dom domstolene har idømt, og den giver dermed en strømpil for, hvilket pres der kommer på systemet.

Domstolene har idømt rekordmange strafmåneder i årets første fem måneder. 31.975 måneder er det blevet til. Til sammenligning dømte domstolene 29.336 måneder i samme periode i 2012.

Fortsætter landets dommere i samme tempo resten af året, vil de i alt idømme ca. 77.000 strafmåneder i 2013. Det vil i givet fald være 9 procent mere end i 2012.

FIGUR 3. STRAFMASSEN

Note: Index 100 = 60.169 måneder. Tallet for 2013 er opgjort for perioden 1. januar til 31. maj 2013 og fremskrevet for hele året ved at vægte tallet i forhold til udviklingen i 2012.

Niveauet er
25 procent højere
end i 2007

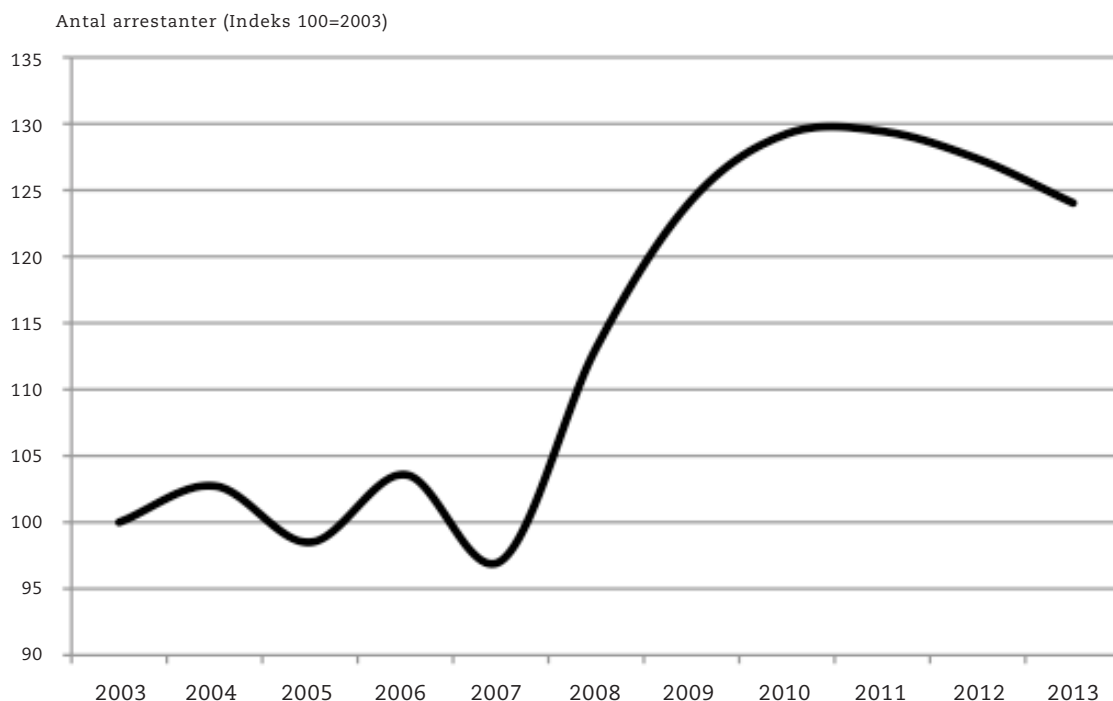
ANTALLET AF ARRESTANTER FALDER FRA ET HØJT NIVEAU

Antallet af arrestanter er et udtryk for, hvor mange der gennemsnitligt er varetægtsfængslede og afventer en dom. Jo flere arrestanter, desto større efterfølgende pres kommer der på fængslerne.

I gennemsnit har der siddet 1.344 arrestanter hver dag i landets arresthuse i årets første fire måneder. Det er lidt færre end i samme periode i 2012, hvor gennemsnittet lå på 1.380 arrestanter hver dag.

Niveauet er dog fortsat markant højere end for få år siden. I 2007 sad der eksempelvis 1.029 arrestanter i gennemsnit hver dag. Der sidder således over 25 procent flere arrestanter i dag.

FIGUR 4. VARETÆGTSFÆNGSLEDE

Note: Index 100 = 1.060 arrestanter i gennemsnit pr. dag. Tallet for 2013 er opgjort for perioden 1. januar til 30. april 2013 og fremskrevet for hele året ved at vægte tallet i forhold til udviklingen i 2012.

**Køen starter
efter 3½ måneders
ventetid**

NYE TAL FOR VENTERKØ

Antallet af borgere, der venter på at afsone straf i Kriminalforsorgen, giver et indtryk af, hvor god en balance der er mellem Kriminalforsorgens kapacitet og strafmassen.

Direktoratet for Kriminalforsorgen omlagde i december 2012 statistikken for venterkøen. Ifølge den nye definition anses en dømt for at stå i venterkøen, hvis vedkommende har ventet i mere end 3½ måneder på indsættelse, og hvis der ikke i forbindelse med sagen er opstået forhold, der har forsinket anmeldelsesproceduren.

Der foreligger kun statistik for 2013 med den nye definition. I årets første fire måneder har 543 dømte i gennemsnit været på fri fod i venterkøen.

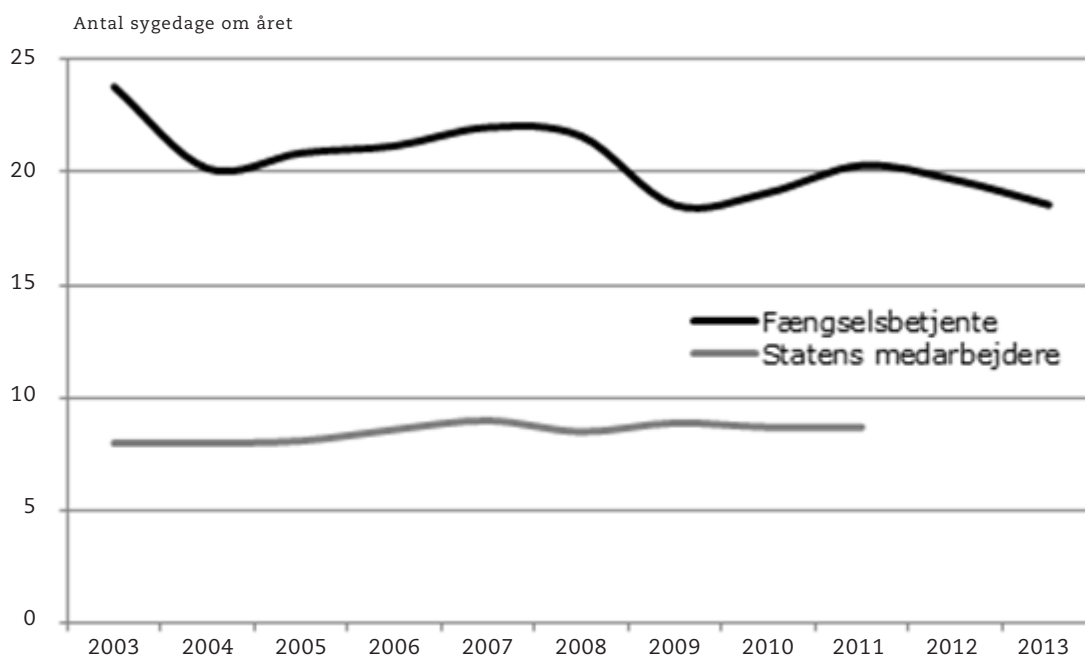
Dobbelt så
mange sygedage
som statens øvrige
medarbejdere

SYGEFRAVÆRET ER FALDET

Sygefraværet blandt landets fængselsbetjente ligger på 20 dage i årets første fire måneder. I samme periode sidste år lå det på 21 dage. Sygefraværet er altså faldet. Det skyldes primært, at langtidssyge har færre sygedage.

Antallet af sygedage er dobbelt så højt blandt fængselsbetjente som hos statens øvrige medarbejdere. Sygefraværet lå i gennemsnit på 8,7 sygedage i staten i 2011.

FIGUR 5. SYGEFRAVÆR

Note: Tallene for 2013 er opgjort for perioden 1. januar til 30. april 2013 og fremskrevet for hele året ved at vægte tallet i forhold til udviklingen i 2012. Kilde sygefravær i staten: Moderniseringsstyrelsen (det foreligger ikke tal for 2012-13).

Fængselsbetjente har fire gange så stor risiko for at blive slidt ned end ansatte på det øvrige arbejdsmarked

STADIG MANGE NEDSLIDTE

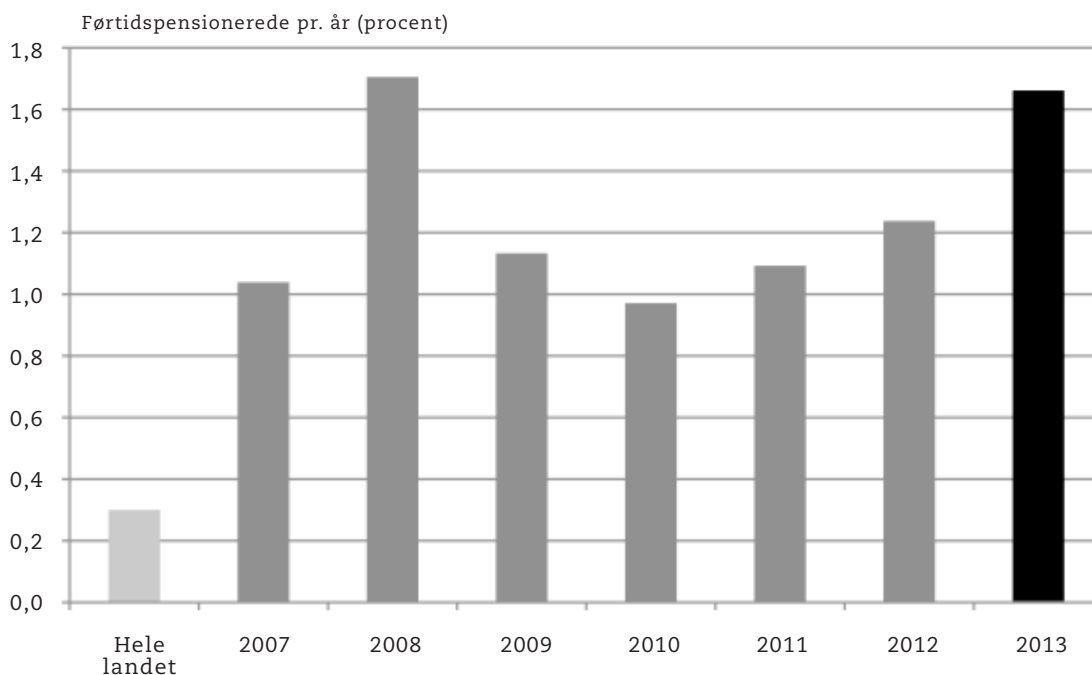
Der er fortsat mange nedslidte fængselsbetjente. I årets første fire måneder er 17 medarbejdere blevet varslet om, at de bliver afskediget på grund af dårligt helbred. Fortsætter denne udvikling resten af året, vil 51 betjente blive afskediget i år. Til sammenligning blev 38 betjente afskediget i 2012.

Risikoen for at blive ramt af nedslidning i Kriminalforsorgen er dermed fortsat meget høj. Gennem de sidste ti år har 41 betjente i gennemsnit fået en såkaldt helbredsbetings afskedigelse hvert år. Det svarer til, at 1,3 procent af alle fængselsbetjente årligt forlader jobbet på grund af dårligt helbred.

Antallet af nedslidte er langt højere end på det øvrige arbejdsmarked. Ifølge tal fra Ankestyrelsen bliver 0,3 procent af de beskæftigede i Danmark årligt førtidspensioneret. Risikoen for førtidspension er altså over fire gange større for fængselsbetjente end for andre erhvervsgrupper i Danmark.

Gennemsnitsalderen for de nedslidte er i 2013 48 år.

FIGUR 6. FØRTIDSPENSIONERINGER

Note: Søjlen 'Hele landet' viser antallet af førtidspensionerede blandt alle beskæftigede på arbejdsmarkedet i Danmark i 2011 (Ankestyrelsens statistik for kommunale tilkendelser af førtidspensionering + Danmarks Statistik, RAS). Øvrige søjler viser de årlige indberetninger af helbredsbetings afskedigelser til Fængselsforbundet.

ALENE PÅ VAGT

I de seneste ti år er antallet af indsatte steget markant mere end antallet af fængselsbetjente. Udviklingen betyder blandt andet, at fængselsbetjentene ofte bliver nødt til at være alene på vagt med de indsatte.

Fængselsforbundets opgørelse fra 2012 viser, at alenevagter er en integreret del af vagtbemandingen i ti ud af Kriminalforsorgens fjorten fængsler.

Arbejdstilsynet er kritisk over for brugen af alenevagter. Tilsynet påpeger, at alenearbejde kan være psykisk belastende og indebærer en sikkerhedsrisiko.

FIGUR 7. HER ER DER ALENEVAGTER

Note: Alenevagter er i denne opgørelse defineret som vagter i den faste postbesættelse (typisk 7 timers-vagter), hvor fængselsbetjente er alene sammen med indsatte på hele vagten. Fængsler med alenevagter: Statsfængslet på Kragsskovhede, Statsfængslet Midtjylland (både Fængslet Nr. Snede og Kærshovedgård), Statsfængslet Møgelkær, Statsfængslet Renbæk, Statsfængslet på Søbysøgård, Statsfængslet i Ringe, Statsfængslet i Nyborg, Statsfængslet i Jyderup, Statsfængslet i Vridsløselille og Statsfængslet ved Horseshoerød. Kilde: Fængselsforbundet.